

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 5259
Tarih: 15.04.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Batman'da 2 Kasım 2013 tarihinde yaşanan ve Özcan Temel adlı 28 yaşında, iki çocuk babası olan vatandaşın yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan olay vesileyle geçmişte yaşanan ağır insan hakları ihallerini açığa çıkarmak ve faili meçhul cinayetlerin tüm boyutlarıyla aydınlatılmasını sağlamak amacıyla Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Ayla AKAT ATA
Batman Milletvekili

GEREKÇE

1990'lı yıllar özellikle ülkenin güneydoğusunda devletin güvenlik birimleri ve devlet destekli güçler tarafından ağır hak ihlallerinin gerçekleştirildiği bir dönem olarak bilinmektedir. Batman, Diyarbakır, Şırnak ve Mardin başta olmak üzere, bölgenin tamamında faili meçhul cinayetler, zorla kaybettirmeler, gözaltında kayıplar ve köy boşaltmalar yoluyla hukuk askıya alınmış ve söz konusu fiilleri gerçekleştirilenler cezasız bırakılmıştır. Sivil yurttaşlara yönelik işlenmiş olan ağır suç fiillerinin halen etkin bir soruşturma ve yargılamaya tabi tutulmamış olması Türkiye'nin geçmişiyle hesaplaşarak demokratikleşmesinin önündeki en büyük engellerdendir.

İnsan Hakları Derneği tarafından hazırlanan yıllık insan hakları ihlalleri raporlarına göre, 1994-2000 yılları arasında 1349 vatandaş faili meçhul cinayetlere kurban gitmiştir. Hukuk devleti olma iddiasıyla hiçbir biçimde örtüşmeyen keyfi uygulamaların rutin hale gelmesi sonucu binlerce ailenin köylerini terk etmek zorunda kaldığı bilinmektedir. TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'nun 2013 yılı Ocak ayında yayınladığı raporda 386 bin 360 kişinin bu şekilde köylerinden göç ettiğinin belirtilmesi, istatistiklere geçmeyenlerle beraber ortaya çıkan tablonun vehametini gözler önüne serilmektedir. Faili meçhul cinayete kurban gidenlerin yakınlarının bir kısmının AİHM'e yaptığı başvurular sonucunda Türkiye pek çok kez Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkını ihlal etmekten suçlu bulunmuş, buna rağmen iç hukuk mekanizmaları işletilmemiş, failer adalet önüne çıkarılmamıştır.

Toplumsal yaraların onarılması ve travmaların iyileştirilmesi için geçmişte yaşanan ağır insan hakları ihlallerini cezasız bırakan politikalardan vazgeçilmesi, hakikatin ortaya çıkarılarak adil ve etkin soruşturmaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Doksanlı yıllarda yaşanan ağır hak ihlallerini tespit etmek ve ortaya çıkarmak için çalışan pek çok sivil toplum örgütünün çalışmaları, halen yüzlerce ailenin öldürülen yakınlarının faillerinin bulunması ve adaletin sağlanmasını beklediğini ortaya koymaktadır.

Faili meçhul cinayetlerin en yoğun yaşandığı illerden biri olan Batman'da 2 Kasım 2013 tarihinde 28 yaşında, 2 çocuk babası Özcan Temel adlı vatandaşın yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan olayın, aradan geçen 6 aya rağmen etkin bir biçimde soruşturulmamış olması geçmişte uygulanan cezasızlık politikalarıyla benzerlik taşıması açısından endişe verici bir hal almıştır. Uzun yıllar sonra işlenen ilk siyasi cinayet olan bu olayın Emniyet güçleri ve adli makamlar tarafından yeterince soruşturulmaması, toplum nezdinde cezasızlıkla sonuçlanacağı yönünde bir algıya sebep olmuştur. Emniyet güçlerinin olay esnasında ve sonrasında tutumu, mahallede güvenlik önlemi alınmaması ve cinayet delillerinin yeterince araştırılmaması, resmi makamların cinayeti aydınlatmak konusunda ihmalkar ve isteksiz davrandığını ortaya koymaktadır.

Özcan Temel'in yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan olayın tüm yönleriyle aydınlatılması ve bu vesileyle 1990'lı yıllarda yaşanan ağır insan hakları ihlallerinin araştırılarak hakikatin ortaya çıkarılması ve geçmişle hesaplaşabilmek amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep etmekteyim.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

15. A. Levent TÜZEL
HDP İstanbul Milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

18. Leyla ZANA
Diyarbakır Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili

23. Bengi YILDIZ
BDP Batman Milletvekili

24. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

25. Selma IRMAK
HDP Şırnak Milletvekili

26. Gülser YILDIRIM
HDP Mardin Milletvekili

27. Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili

28. Kemal AKTAŞ
Van Milletvekili

29. Faysal SARIYILDIZ
Şırnak Milletvekili